

Erkezett:
e-postafiók
Hivatali kapu / Céghu / Ügyfélkapu

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: IV/ 0 2 1 4 8 - 0 / 2023		
Erkezett: 2023 OKT 0 4.		
Erkezés módja		
☐ POSTÁN	☐ @	☐ EGYÉB:
Példány: 1	Melléklet: 8	Kezelőiroda: <i>lu</i>

Tisztelt Alkotmánybíróság! 18.

Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

a Szegedi Törvényszék útján

Érk. 2023-09-21

Példány: 1 Melléklet: 1

Ügyiratszám: 101.K.700.172/2023

alkotmányjogi panasza

Szántó Jenő

Képv

KRASZNAI Ügyvédi Iroda ()

eljáró ügyvéd: Dr. Németh Zoltán János
ügyvéd, telefonszám:

a Szegedi Törvényszék
101.K.700.172/2023/16. számú ítéletével,
valamint a Kúria Kfv.III.37.468/2023/2.
számú végzésével szemben!

2023. szeptember 21.

TISZTELT ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG!

Alulírott Szántó Jenő József ([REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED])
[REDACTED]
[REDACTED] panaszos; meghatalmazott jogi képviselője: KRASZNAI Ügyvédi
Iroda, [REDACTED], eljáró ügyvéd: Dr. Németh Zoltán János
ügyvéd, telefonszám: [REDACTED] [REDACTED], az
ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény („Ütv.”) 2. §-a (1) bekezdésének a)
pontja alapján eljárva) kívül jegyzett és jelen beadványhoz P/1 alatt csatolt meghatalmazással
igazolt jogi képviselőm útján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő a t. Alkotmánybíróság elé a Szegedi Törvényszék 101.K.700.172/2023/16.
számú ítéletével („Ítélet”) (P/2), valamint a Kúria Kfv.III.37.468/2023/2. számú végzésével
(„Végzés”) (P/3) szemben, és Magyarország Alaptörvénye („Alaptörvény”) 24. cikke (2)
bekezdésének d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL.I. törvény
(„Abtv.”) 27. §-ának (1) bekezdése és 53. §-ának (2) bekezdése alapján kérjük a tisztelt
Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. §-ának (1) valamint (4) bekezdései szerint

- az Ítélet és Végzés alaptörvény-ellenességét megállapítani, és
- az Ítéletet és Végzést megsemmisíteni

szíveskedjék.

1 ELJÁRÁSI NYILATKOZATOK

1.1 Az Alkotmánybíróság hatásköre

A panasz elbírálására a t. Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikke (2) bekezdésének
d) pontja és az Abtv. 27. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezik hatáskörrel.

1.2 A panasz határidőben beadottnak minősül

A panasz az Abtv. 30. §-ának (1) bekezdése értelmében határidőben beadottnak
minősül, mivel a Végzés 2023. augusztus 10. napján került kézbesítésre. Panaszos a

Kúriától várta a perben érvényesített jogsérelmének felülvizsgálatát, melyet a Kúria a Végzéssel elutasított eljárásjogi akadályok miatt. Így ezen Végzés kézhezvételétől kezdődően törvényes határidőn belül került benyújtásra a panasz. A Végzés kézbesítése és az alkotmányjogi panasz benyújtása között a hatvan napos törvényi határidő nem telt el, a panasz határidőben beadottnak minősül.

1.3 A panasz benyújtásának feltételei teljesülnek

Az Abtv. 27. §-ának (1) bekezdése és az Alaptörvény 24. cikke (2) bekezdésének d) pontja alapján az Alkotmánybíróság eljárása akkor is kezdeményezhető, ha

- a) az alaptörvény-ellenes bírói döntés (ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés) folytán következett be a jogsérelem, illetve hatósági hatáskör az Alaptörvénybe ütközően került korlátozásra és
- b) nincs jogorvoslati lehetőség az indítványozó számára biztosítva, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.

Az Ítélettel szemben a panaszos képviseletében felülvizsgálati kérelmet terjesztettünk előtt a Kúria előtt. A felülvizsgálati kérelmünket a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontjaira, valamint b) pontjára alapoztuk. A Kúria felülvizsgálati kérelem befogadására nem látott törvényes lehetőséget, a felülvizsgálati kérelmet Végzésével elutasította.

A jelen panasz 2. pontjában található indokolásban részletesen kifejtjük a jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló tényállást és konkrétan, tételesen megjelöljük azon alapjogunkat, amelyet az Ítélet és a Végzés sért.

Tekintettel arra, hogy a Végzés a Kúria által hozott felülvizsgálati végzés, így megállapítható, hogy a jogsérelem orvoslására szolgáló valamennyi jogorvoslati lehetőséget kimerítettük, további jogorvoslati lehetőség nem áll rendelkezésünkre.

1.4 A panasztételi jogosultság

A panasz benyújtásának további feltétele, hogy az alaptörvény-ellenes határozatok a panaszosnak közvetlenül okozzon jogsérelmet, azaz fennálljon az egyedi ügyben az érintettségünk. Rögzítjük, hogy a fent hivatkozott határozatok mindegyike közvetlen jogsérelmet okozott panaszosnak, hiszen a határozatok okán a panaszos hulladékgazdálkodási engedélye visszavonásra került – a települési jegyző hatáskörébe tartozó – telepengedély feltételeinek vizsgálatára alapozva, annak ellenére, hogy panaszos rendelkezik érvényes telepengedéllyel és a telepengedély iránti eljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező jegyző írásban tett nyilatkozatot arról, hogy a telepengedélyt nem kívánja visszavonni.

A határozatok tehát panaszosnak közvetlenül jogsérelmet okoznak, ebből kifolyólag a személyes érintettség fennáll, így a panasz előterjeszthetőségének ezen – az Abtv. 27. §-ának (2) bekezdésében foglalt – feltétele is teljesül.

Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjának a közelmúltban bekövetkezett jogalkotói módosítása okán álláspontunk szerint az alkotmányjogi panasz arra is alapozható közvetett kifogásként, hogy alperesi érdekelt hatáskörét az Ítélet és a Végzés Alaptörvénybe ütközően korlátozza, figyelemmel arra, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog oszthatatlan.

1.5 Nyilatkozat személyes adatok nyilvánosságra hozataláról

Figyelemmel az Abtv. 52. §-ának (5) bekezdésére, kijelentjük, hogy jelen alkotmányjogi panasz indítványunkban szereplő adatainknak a t. Alkotmánybíróság által történő kezeléséhez, illetőleg azoknak a t. Alkotmánybíróság honlapján történő nyilvánosságra hozatalához hozzájárulunk.

2 INDOKOLÁS

2.1 Tényállás

2.1.1.

Szántó Jenő József panaszos több, mint két évtizede foglalkozik fémkereskedéssel a lakóhelyeül szolgáló [REDACTED] szám alatti címen. Tevékenységét a legutóbb 2018. évben megújított CS-06/Z01/06747-9/2018. számon, a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: alperes) hulladékgazdálkodási hatósága által kiadott hulladékgazdálkodási engedély alapján végzi. Panaszos 2022. március 8. napon a hulladékgazdálkodási engedély módosítása iránt eljárást kezdeményezett alperesnél. A módosítás iránti kérelem az alaphatározatban engedélyezett előkészítési műveletek, illetőleg hulladékfajták kiegészítésére irányult az engedélyezett mennyiségek növelése mellett. Panaszos módosítás iránti kérelmét az alapügyben alperes hatóság 2022. április 13. napon kelt végzésével elutasította. A döntéssel szemben benyújtott keresetünket a Szegedi Törvényszék a 101.K.700.717/2022/14. számú ítéletével 2022. november 17. napon elutasította. A Szegedi Törvényszék ítéletével szemben felülvizsgálati kérelemmel éltünk a Kúriához, a felülvizsgálati kérelmünk befogadását a Kúria a Kfv.VII.37.087/2023/2. számon hozott végzésével megtagadta. Ezen ügyben Szántó Jenő panaszos alkotmányjogi panaszt nyújtott be a t. Alkotmánybírósághoz, melyben a t. Alkotmánybíróság eljárása IV/900-1/2023. számon folyamatban van. Alperes a módosítás iránti kérelem elutasítása mellett eljárást indított panaszos

hulladékgazdálkodási engedélyének visszavonása iránt, azonban panaszos keresetlevelének benyújtását követően ez utóbbi eljárását a jogerős ítéletig alperes felfüggesztette. A Szegedi Törvényszék módosítás tárgyában hozott ítéletének jogerőre emelkedését követően az alperes a hulladékgazdálkodási engedély visszavonása tárgyában indított eljárását tovább folytatta, majd a CS/Z02/04200-11/2022. számú határozatával 2023. január 19. napon visszavonta panaszos hulladékgazdálkodási engedélyét. Az alapügyben alperes hatóság hulladékgazdálkodási engedély visszavonása tárgyában hozott határozatát **P/4 mellékletként** csatoljuk. A döntéssel szembeni keresetet a Szegedi Törvényszék a jelen beadványunkban panaszolt ítéletével elutasította, az Ítélettel szemben benyújtott felülvizsgálati kérelmünk befogadását a Kúria jelen beadványunkban panaszolt Végzésével megtagadta.

A tényállás körében rögzítjük, hogy alperes felperesnek a CS-06/Z01/06747-9/2018. (KTO azonosító: 22954-2-21/2018.) számú hulladékgazdálkodási engedélyét 2018. október 01. napon hosszabbította meg, az engedély 2023. október 19. napig lett volna érvényes a visszavonás hiányában. Rá kell világítanunk arra, hogy az engedély meghosszabbításának időpontjában, 2018. október 1. napon alperes ugyanazon ténybeli és jogi állapot mellett hosszabbította meg felperes hulladékgazdálkodási engedélyét, amely a visszavonásról szóló határozat időpontjában is fennállt. Így alperes két egymással ellentmondó határozatot hozott ugyanazon jogalapon, ugyanazon ténybeli körülmények között. Az alperes ilyen joggyakorlata álláspontunk szerint nem felel meg a jogbiztonság követelményének, aggályosnak tekinthető.

Alperes hatóság a hulladékgazdálkodási engedély visszavonása tárgyában CS/Z02/03067-6/2022. számon folytatott eljárásában semmilyen ellenőrző, avagy egyéb hatósági tevékenységet nem folytatott le, szakhatóságokat nem keresett meg, csupán a más eljárásban – a módosítási kérelem tárgyában folytatott eljárásban végzett – kétes jogalapú – megkeresése folytán beszerzett információkra alapozta a döntését. (Ugyanis alperes a korábbi eljárásában megkereste alperesi érdekeltet, hogy felperes telepengedélyének jogszabályi feltételei fennállnak-e. Itt rögzítjük, hogy felperes telepengedélye a mai napig nem került visszavonásra, telepengedéllyel a felperes rendelkezik). Erre tekintettel az alperes eljárásában kétség merül fel a tisztességes eljárás követelményének érvényesülése tekintetében is, amellet, hogy a határozat megalapozatlan is.

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Jegyzője írásban tájékoztatta felperest, hogy új telepengedély a megváltozott jogi környezetben már nem lenne kiadható felperes részére a helyi építési szabályok megváltozására tekintettel, azonban a felperes a tevékenységét szerzett jog alapján folytathatja. Mindebből következik, hogy a telepengedély iránti eljárásban hatáskörrel és illetékességgel rendelkező jegyző nem kívánta visszavonni felperes telepengedélyét. Önmagában a telepengedély nem jogosítja fel felperest hulladékgazdálkodási tevékenység végzésére, ugyanakkor a hulladékgazdálkodási engedély visszavonása – más hulladékgazdálkodási hatóság

hatáskörébe tartozó – ok hiányában nem alapozható a telepengedély feltételeinek vizsgálatára.

Alperes hatáskörét rögzíti a hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III.12.) Kormányrendelet 1. § (1) bekezdésének a) pontja. A hivatkozott jogszabályhely szerint hulladékgazdálkodással összefüggő hatósági ügyekben – hulladékgazdálkodási ügyekben – a megyei kormányhivatalok járnak el. Hulladékgazdálkodással összefüggő ügyeket a Ht. 12-18 §§-ai határozzák meg. E jogszabályi rendelkezések kötelező erővel határolják be a kormányhivatalok hulladékgazdálkodási ügyekben betöltött hatósági hatáskörét.

A kormányhivatalok e hatáskörébe nem tartozik bele az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997 (XII.20.) Kormányrendelet (a továbbiakban: OTÉK) és Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Közgyűlésének Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Helyi Építési Szabályzatáról szóló 14/2020 (III.20.) rendelet (a továbbiakban: HÉSZ) vizsgálata, ugyanis a telepengedély kiadása és visszavonása tekintetében a helyi önkormányzatok jegyzője rendelkezik hatáskörrel az 57/2013. (II.27.) Kormányrendelet 3. § (1) bekezdése alapján.

Alperes panaszolt határozatának indokolása két indokot határozott meg a hulladékgazdálkodási engedély visszavonásának okaként. Mindkét indokot párhuzamosan vezette le, mint amelyek önállóan is megalapozzák az engedély visszavonását. Az első esetben alperes az engedély visszavonását kizárólag az OTÉK rendeletre és a HÉSZ rendelkezéseire alapozta, melynek vizsgálata kizárólag Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Jegyzőjének hatáskörébe tartozott.

Alperes a döntését a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban Ht.) 79. § (4) bekezdésére, valamint a hulladékgazdálkodási tevékenységek nyilvántartásba vételéről, valamint hatósági engedélyezéséről szóló 439/2012 (XII.29.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Hnyer.) 15. § (2) bekezdés a) pontjára, valamint a 15. § (1) bekezdés a) és c) pontjára alapította.

A következőket képviselt álláspontunk szerint a hulladékgazdálkodási hatóság és az eljáró bíróságok a Hnyer. 15. § (2) bekezdésének a) pontját törvénysértően kiterjesztően értelmezték. E jogszabályhely értelmezése nem vezethet arra az eredményre, hogy a hulladékgazdálkodási hatóság más hatóság hatáskörébe – esetünkben a Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Jegyzője hatáskörébe – tartozó hatósági ügyet felülbírálja, ezáltal a felperes telepengedélyét kiüresítse, továbbá a jegyző hatáskörét elvonja. A jogszabályhely helyes értelmezése szerint a hulladékgazdálkodási hatóság csupán arról győződhet meg eljárásában, hogy felperes valóban rendelkezik-e hulladékgazdálkodási engedéllyel. Ha a fent leírt – a hatóság és a Törvényszék által

képviselt – kiterjesztő értelmezést elfogadnánk, a hulladékgazdálkodási hatóságot tulajdonképpen általános hatáskörrel ruháznánk fel.

A tényállás körében az ítéleti tényállással részben egyezően adjuk elő, hogy alperes 2020. február 3-án tartott ellenőrzése alkalmával csekély tárgyi súlyú szabálysértést tárt fel felperes hulladékgazdálkodási tevékenységével összefüggésben. A tapasztalt jogsértéssel összefüggésben 2020. augusztus 10-én kelt CS06/Z01/00719-10/2020. számú határozatával 40.000,- Ft, azaz Negyvenezer forint hulladékgazdálkodási bírságot szabott ki. A kiszabott bírság mértéke igazodik a cselekmény tárgyi súlyához. Rá kívánunk világítani arra, hogy mind az alperes, mind a Szegedi Törvényszék a panaszolt határozatában, illetve ítéletében nem tért ki e jogsértés tárgyi súlyára, illetve a kiszabott hulladékgazdálkodási bírság mértékére. Ebből az a következtetés vonható le, hogy maga a hatóság is érzékelhette, hogy a csekély tárgyi súlyú jogszabálysértés és a minimális mértékű hulladékgazdálkodási bírság ténye nem alapozhatja meg a hulladékgazdálkodási engedély visszavonását, ugyanis sérülne az arányosság és fokozatosság követelménye.

Alperes 2020. október 19-én tartott ellenőrzése alkalmával újabb csekély tárgyi súlyú jogsértést tárt fel, amelyre tekintettel ismét hulladékgazdálkodási bírságot szabott ki. A bírság mértéke ebben az esetben is csekély volt, igazodott a jogsértés tárgyi súlyához. Itt is irányadónak tartjuk, hogy az elkövetett két csekély tárgyi súlyú jogsértés nem alapozhatja meg a hulladékgazdálkodási engedély visszavonását, ellenkező esetben sérülne a fokozatosság és arányosság követelménye.

Alperes 2022. augusztus 1-jén kelt CS/Z02/05962-1/2022. számú határozatában megtiltotta a gépjárművek bontásából származó hulladékok átvételét, illetve kötelezést bocsátott ki. Az Ítéletben foglalt tényállás itt kiegészítésre szorul azzal, hogy az egyes fémhulladékok átvétele tekintetében bizonytalanság volt a gyakorlatban. Felperes számos más- felperestől lényegesen több hulladékot forgalmazó – vállalkozással egyeztetett az egyes gépjárműalkatrészek jogszerű átvételével kapcsolatban. Felperes a gépjárműalkatrészek tekintetében ugyanazt a gyakorlatot kezdte el követni – ugyanazon HAK kód alapján sorolta be ezeket a hulladékokat -, mint a környéken lévő többi vállalkozás is. A bírósági eljárásban ezt tételesen bizonyítottuk azokkal a vételi jegyekkel, amelyeket hasonló tevékenységi kört folytató vállalkozások bocsátottak ki. Rögzíteni szükséges, hogy alperes ez utóbbi vállalkozásokkal szemben eljárást nem kezdeményezett, hasonló jellegű kötelezést nem bocsátott ki. Mindezekre tekintettel sérül a törvény előtti egyenlőség követelménye, amely a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát közvetlenül érinti és aggályos a jogbiztonság tekintetében is.

Előadni kívánjuk a tényállás körében, hogy panaszos 1999. év óta folytat hulladékgazdálkodási tevékenységet a tényállás szerinti telephelyen. Alperes 2020. október 19-én megtartott ellenőrzését megelőzően – 21 éven át – egyetlen jogszabálysértést sem követett el felperes. Így megállapítható, hogy felperes működésének 24 éve alatt két csekély súlyú jogszabálysértést tárt fel alperes hatóság,

valamint egy esetben adott ki kötelezést egy olyan gyakorlat folytatása miatt, amelyet az ugyanilyen tevékenységi körű – kisebb és lényegesen nagyobb – más gazdasági társaságok is bizonyítottan folytatnak. Mindezekkel párhuzamosan nem tapasztaltunk olyan segítséget alperes hatóságtól, hogy ajánlásokat, esetlegesen elvárásokat fogalmazott volna meg felperes tevékenységével kapcsolatban, ezzel is elősegítve a jogszerű működés biztosítását.

Előadjuk továbbá, hogy felperes tevékenységét – más jogalapon és más metodika alapján – a Nemzeti Adó-és Vámhivatal munkatársai is rendszeresen ellenőrizték, ellenőrzéseik alapján soha nem tártak fel jogszabálysértést. A hulladékgazdálkodási hatóság ellenőrzése és a NAV ellenőrzése más-más irányultságú volt ugyan, de mindkét ellenőrzés felperes hulladékgazdálkodási nyilvántartásán alapult. Felperes a nyilvántartásvezetési kötelezettségét egy államilag akkreditált szoftver használatával teljesítette. E szoftverrel kapcsolatos iratokat a perben becsatoltuk. A fentiekre figyelemmel nem látjuk megalapozottnak azon megállapítást, hogy felperes a nyilvántartás-vezetési kötelezettségének nem tett eleget.

A kifejtettek jól bemutatják, hogy a hulladékgazdálkodási engedély jogsértésekre alapozott visszavonása tekintetében az arányosság és fokozatosság követelménye nem érvényesült az irányadó kúriai gyakorlat ellenében.

2.1.2. Panaszos jogi álláspontja az alábbi:

Jogi álláspontunk szerint alperes a Ht. 79. § (4) bekezdése és a Hnyer. 15. § (2) bekezdésének a) pontja alapján a hivatalból indult eljárásban arra volt jogosult, hogy a telepengedély meglétét ellenőrizze. Alperes azonban hatáskörében eljárva olyan okot nem talált, amely alapján panaszos engedélyét vissza tudja vonni. Alperes azonban tovább vizsgálódott és a települési jegyző hatáskörébe tartozó telepengedély kiadásának feltételeit, a telepengedély OTÉK-nak, illetve HÉSZ-nek való megfelelését kezdte el vizsgálni. Az 57/2013. (II.27.) Kormányrendelet 3. § (1) – (2) bekezdései alapján a telepengedély feltételeinek vizsgálatára és a telepengedély kiadására és visszavonására kizárólag a települési jegyző rendelkezik hatáskörrel. Határozott álláspontunk szerint a Hnyer. 15. § (2) bekezdésének a) pontjában adott felhatalmazás szűken értelmezendő, a hulladékgazdálkodási hatóság e jogszabályhely alapján a saját hatáskörében eljárva a hulladékgazdálkodási jogszabályoknak való megfelelést vizsgálhatja, esetünkben azt, hogy panaszos rendelkezik-e telepengedéllyel, figyelemmel arra, hogy a Ht. is megköveteli a telepengedélyt a hulladékgazdálkodási engedély kibocsátásához, illetve módosításához. Álláspontunk szerint a Hnyer. 15. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt felhatalmazás semmiképpen sem jogosítja fel alperes hulladékgazdálkodási hatóságot arra, hogy a telepengedély 57/2013. (II.27.) Kormányrendeletben foglalt feltételeit, így különösen az OTÉK és HÉSZ szabályait vizsgálja, ugyanis erre a Kormányrendelet 3. §-a alapján a települési jegyzőnek van jogosítványa. A települési jegyző írásbeli

állásfoglalásában (P/5 melléklet) ugyanakkor kifejtette, hogy a telepengedélyt nem vonja vissza, így az továbbra is a panaszos rendelkezésére áll. Panaszos tehát abba a nem kívánt helyzetbe került, hogy bár rendelkezik érvényes és hatályos telepengedéllyel, amelyet az arra jogosult települési jegyző bocsátott ki részére, ugyanakkor alperes a telepengedély feltételeit vizsgálva jutott arra a következtetésre, hogy panaszos kérelmét elutasította. Így alperes hulladékgazdálkodási hatóság a telepengedély visszavonásával azonos joghatású intézkedést tett, amely kétségen kívül hatáskörén kívül esik, elvonja a települési jegyző hatáskörét. Amennyiben ezzel ellentétes módon értelmezzük a Hnyer. 15. § (2) bekezdés a) pontját, annak olyan kiterjesztő értelmezést adunk, miszerint a hulladékgazdálkodási hatóság valamennyi jogszabályban foglalt előírást ellenőrizhet az engedélyezési eljárásában, akkor a települési jegyző hatáskörét kiüresítenénk, továbbá a szakhatóságok közreműködése is szükségtelenné válna a Hnyer. 15. § szerinti hivatalbóli eljárásokban. Ez utóbbi esetben ugyanis a hulladékgazdálkodási hatóság valamennyi jogszabálynak történő megfelelést vizsgálhatna a hatásköri szabályokra tekintet nélkül. Leszögezve azt az álláspontunkat, hogy az alperesi hatóság hatáskörét túllépve vizsgálta a telepengedély feltételeit, ezen túlmenően megállapítható az is, hogy e feltételeket nem teljeskörűen vizsgálta, nem volt figyelemmel az 57/2013. (II.27.) Kormányrendelet 17. § (3) bekezdésére sem. E jogszabályhely szerint: „Nem kell telepengedély kiadására irányuló kérelmet benyújtani azon nem veszélyes és veszélyes hulladék gyűjtési tevékenység folytatása esetén, amelyet annak gyakorlója a telepengedély alapján gyakorolható ipari és szolgáltató tevékenységekről, valamint a telepengedélyezés rendjéről szóló 80/1999. (VI. 11.) Korm. rendelet alapján kiadott telepengedély, majd 2009. március 31-től a telepengedély, illetve a telep létesítésének bejelentése alapján gyakorolható egyes termelő és egyes szolgáltató tevékenységekről, valamint a telepengedélyezés rendjéről és a bejelentés szabályairól szóló 358/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet szerint bejelentés alapján végzett. Ebben az esetben a tevékenység folytatását 2013. január 1-től telepengedély hiányában is jogszerűnek kell tekinteni”. E jogszabályhely megalapozza azt, hogy panaszos telepengedélye jogfolytonos volt, ugyanis panaszos azt 57/2013 (II.27.) Kormányrendelet hatálybalépését megelőzően is rendelkezett telepengedéllyel.

Alperes hatóság a Hnyer. 15. § (1) bekezdésének a) és c) pontjaira is alapította a határozatát. e tekintetben a tényállásban kifejtett jogsértésekre hivatkozott határozata indokolásában. Utalunk a tényállásban leírtakra, miszerint felperessel szemben két csekély tárgyi súlyú jogszabálysértés került megállapításra, amely megállapítást e tárgyi súlyhoz igazodó csekély mértékű pénzbírság szankcionált. A hulladékgazdálkodási kötelezéssel kapcsolatban pedig bizonyítottuk, hogy a felperes által követett gyakorlat megegyezik a hasonló tevékenységet folytatók gyakorlatával, ugyanakkor a hatóság ezt a gyakorlatot csak felperesnek róta fel. Következetes álláspontunk szerint e jogsértések nem alapozhatták meg a hulladékgazdálkodási engedély Hnyer. 15. § (1) bekezdés a) és c) pontjára alapozott visszavonását, figyelemmel arra, hogy felperes hulladékgazdálkodó tevékenységének 24 éve alatt e három jogsértés került

megállapításra, valamint figyelemmel arra is, hogy a fokozatosság és arányosság elve nem érvényesül, ez utóbbi a Kúria gyakorlatával ellentétben.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 9. §-a alapján hatóságtól a hatáskörébe tartozó ügy nem vonható el. Panaszos esetében a hulladékgazdálkodási hatóság elvonta a települési jegyző hatáskörébe tartozó telepengedélyezési hatáskört. A telepengedély feltételeire alapította határozatát, amely építésügyi jogszabályok vizsgálata nem a hulladékgazdálkodási hatóság hatáskörébe tartozik. Az Ákr. 123. § (1) bekezdésének a) és b) pontjai alapján a hulladékgazdálkodási hatóság határozatát semmisnek tekintjük. A hivatkozott jogszabályhely a) pontja alapján azért, mert a hulladékgazdálkodási hatóság hatáskörébe nem tartozik – meglévő telepengedély esetén – a telepengedély feltételeinek a vizsgálata. A b) pontra tekintettel azért, mert panaszos tevékenységéhez az engedélyezés, illetve módosítás iránti eljárásban valamennyi szakhatóság hozzájárult, így alperes hulladékgazdálkodási hatóság a döntését a szakhatóságok állásfoglalásainak figyelmen kívül hagyásával hozták meg. Alperesi érdekelt önkormányzat, mint szakhatóság álláspontja egyértelmű: nem kívánja visszavonni panaszos telepengedélyét. Az önkormányzat ezt a döntését írásban is megerősítette panaszos részére. Mindebből az következik, hogy a hulladékgazdálkodási hatóság a döntése során nem vette figyelembe az önkormányzat, mint szakhatóság döntését.

A tisztessége eljáráshoz való jog sérelme, azon okból is megállapítható, hogy a tisztességes eljárásban a bíróság az eljárásban szereplő feleknek, az ügynek lényegi részére vonatkozó észrevételét kellő alapossággal megvizsgálja és ennek értékeléséről a határozatban számot ad. Az elsőfokú bírósági tárgyaláson mind Szántó Jenő panaszos, mind jogi képviselője kérte az eljáró Törvényszéket, hogy kötelezze alperest arra vonatkozóan, hogy részletesen mutassa be panaszos azon jogsértéseit, amelyekkel alperes – másodlagosan – alapította a hulladékgazdálkodási engedélyt visszavonó határozatát. E jogsértések alperes általi részletes bemutatása, azok tárgyi súlyának ismertetése és Törvényszék általi mérlegelése elmaradt. Annak értékelése is elmaradt, hogy panaszos terhére 24 éves tevékenysége alatt összesen e három jogsértést rótt a hulladékgazdálkodási hatóság. A Törvényszék ítéletének indokolása nem tér ki e jogsértések részletes elemzésére, azok tárgyi súlyának feltárására, így az ügynek e

lényegi részét a Törvényszék kellő alapossággal nem vizsgálta, arról ítéletében számot nem adott. Mindebből következik az is, hogy a fokozatosság elve nem érvényesülhetett.

2.1.3. Az Ítélet az alábbi álláspontra helyezkedett:

2.1.3.1. A Törvényszék Ítélete

Az elsőfokú bíróság a panaszos keresetét elutasította. Jogi indokként rögzítette, hogy a Ht. 79. § (4) bekezdése értelmében a hulladékgazdálkodási hatóság a hulladékgazdálkodási engedélyt, valamint a nyilvántartásba vett adatokat módosíthatja vagy visszavonhatja. Hnyer. 15. § (2) bekezdés a) pontja kötelezi alperest az engedély visszavonására, ha az engedély megadásához előírt feltételek már nem állnak fenn. Az ítélet indokoló része részletesen bemutatja az OTÉK és HÉSZ rendelkezéseit, illetve az 57/2013 Kormányrendelet vonatkozó rendelkezéseit, bemutatva azt, hogy felperes tevékenysége ipari tevékenység, amelyet felperes kisvárosias lakókörnyezetben folytat. A Törvényszék álláspontja szerint a hulladékgazdálkodási engedélyezési eljárásban is lehetősége van alperesnek az építési szabályok figyelembevételére, a felperes (panaszos) alaptalanul sérelmezte a hatáskör elvonását, mert az alperes az alperesi érdekelt hatáskörébe tartozó telepengedélyezési ügyben döntést nem hozott, az OTÉK és HÉSZ rendelkezéseinek való megfelelést a Hnyer. 15. § (2) bekezdésének a) pontja alapján vizsgálhatja. Mindebből a Törvényszék arra a következtetésre jutott, hogy helytállóan rögzítette alperes, hogy ez az érvelés megalapozza az engedély visszavonását a Hnyer. 15. § (2) bekezdés a) pontja alapján.

Az elsőfokú bíróság a bemutatott jogszabályi környezetből azt a következtetést vonta le, miszerint a hulladékgazdálkodási engedélyezési eljárásban is lehetőség van az építési szabályok figyelembe vételére (rá kell világítanunk arra a logikai ellentmondásra, miszerint maga az elsőfokú bíróság rögzíti, hogy a Ht. 79. § (6) bekezdése alapján az alperesnek a hulladékgazdálkodási jogszabályok betartásának vizsgálatára van hatásköre, majd az elsőfokú bíróság e jogszabályból levezetett értelmezését minden indok nélkül kitérít és arra a következtetésre jut, hogy az építésügyi szabályokat is vizsgálhatja alperes a hulladékgazdálkodási engedély módosítása iránti eljárásban. Így a bírói jogértelmezés álláspontunk szerint nem koherens). Álláspontunk szerint az OTÉK és HÉSZ rendelkezések nem hulladékgazdálkodással kapcsolatos jogszabályok. Az elsőfokú bíróság sem vette figyelembe az 57/2013 (II.27.) Kormányrendelet 17. § (3) bekezdését, amely alapján panaszos telepengedélye jogfolytonos, tekintettel arra, hogy a Kormányrendelet hatályba lépésekor panaszos már rendelkezett telepengedéllyel.

Alperes hatóság az engedély visszavonását a Hnyer. 15. § (1) bekezdés a) és c) pontja alapján is megalapozottnak tartotta a „folyamatos és ismételt” jogsértésekre tekintettel.

Az ítélet indokolása szerint alperes több korábbi határozatában rögzítette, hogy a felperes olyan hulladékot vett át, amelyre hulladékgazdálkodási engedélye nem jogosítja fel, továbbá a hulladék nyilvántartást nem vezette megfelelően. Ezt követően az Ítélet indokolása bemutatta felperes három jogsértését, melyeket a tényállás részben kifejtettünk. Majd az ítélet rögzíti, hogy a jogerős ítéletek egyértelműen rögzítik: a felperes az engedélytől eltérően végezte a tevékenységét, olyan hulladékokat vett át, amelyek nem szerepeltek az engedély alapján a tevékenységbe bevonható hulladékok között, továbbá a felperes a nyilvántartás vezetéssel kapcsolatos kötelezettségét megszegte. Mindez megalapozza alperesnek a Hnyer. 15. § (1) bekezdés a) és c) pontjainak alkalmazását, mérlegelési jogkörben. A Törvényszék megítélése szerint alperes a határozatát kellően megindokolta, részletes indokát adta annak, hogy milyen okból alkalmazta a visszavonás lehetőségét és mely körülményt értékelt. A határozatból kiderült, hogy milyen szempontokat vett figyelembe, illetve azokat miként értékelte és az abból levont következtetése is okszerű volt. Az pedig, hogy az alperes tiltó – kötelező határozata nem tudta a visszavonás következtében kifejtetni a szankcióval elérni kívánt célt, nem jelenti azt, hogy az alperes nem élhet a visszavonás lehetőségével.

2.1.3.2 A Kúria Végzése

Panaszos jogi képviselője útján a Szegedi Törvényszék ítélete ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Törvényszék útján a Kúriához. A felülvizsgálati kérelemben kifejtésre került, hogy az ügy érdemére kiható jogszabálysértés történt azzal, hogy az alperes a hatáskörén túlterjeszkedve a telepengedély feltételeinek vizsgálatára alapította a határozatát, amely a jegyző hatáskörébe tartozik. Az elsőfokú bíróság a Hnyer. 15. § (2) bekezdés a) pontját jogszabálysértően terjesztette ki amikor azt állapította meg, hogy az alperes a telepengedély feltételeit vizsgálhatja.

A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján nem látott törvényes alapot a felülvizsgálati kérelem befogadására. A Végzés indokolása szerint felperes (jelen kérelemben: panaszos) nem mutatta be, hogy a bírói gyakorlat a Hnyer. 15. § (2) bekezdés a) pontjának értelmezése tekintetében nem egységes, illetve annak egysége az ellentétes jogértelmezés miatt sérült volna, így a jogegység megbomlásának veszélye sérült volna (itt rá kell világítanunk, hogy a Hnyer. 15. § (2) a) pontja ilyen értelmezésére nem találtunk jogesetet, így nem volt lehetőségünk bemutatni az eltérő értelmezést a joggyakorlatban). Rögzítette a Kúria, hogy az elsőfokú bíróság jogszabályértelmezésének pusztá vitatása nem azonosítható elvi jelentőségű jogsértéssel, így a joggyakorlat egysége és továbbfejlesztése biztosításának szükségességét sem veti fel. Mindezek alapján a Kúria a vitás jogkérdésben nem foglalt állást.

2.1.4. Alkotmányellenes döntések

Panaszos Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való jogát, valamint a 28 cikkben meghatározott jogát sérti az Ítélet (3), (4), (5), (6), (7),

(9), (10), (11), (12), (13), (32), (51), (58), (68), (69), (71), (72), (73), (78), (86), (88), (89), (90), (91), (92), (93), (104) és (105) pontjai és a Végzés (24), (26), (27), (28), (29), (33), (34) pontjaiban tett megállapítások.

Panaszos 2008. május 29. napon szerzett telepengedélyt. Álláspontunk szerint a megszerzett telepengedély 2013. augusztus 5. napon csupán módosításra került. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság a későbbiekben folyamatosan azzal érvel, miszerint az OTÉK 2013. évi változása folytán jelentősen szigorodott a kisvárosias lakóövezetben az ilyen jellegű tevékenység folytatása. Álláspontunk szerint panaszos telepengedélye 2008. évtől jogfolytonos, így az arra alapozott bírói érvelés, hogy e korábban kiadott telepengedély a későbbi jogszabályváltozás okán már nem lenne kiadható, sérti a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát, illetve a jogbiztonságot. Az elsőfokú bíróságnak a 2008. évben kiadott telepengedély adatait kellett volna figyelembe venni.

Alperes hatóság 2013 évben, valamint 2018. október 01. hatállyal hulladékgazdálkodási engedélyt adott ki panaszos részére ugyanazon tényállás és jogi állapot alapján, amelyre tekintettel a keresettel támadott határozat az engedélyt visszavonta. Amennyiben 2013 és 2018 években alperes hatóság szerint jogszerű volt az engedély kiadása, akkor 2023 évben is annak kellett volna lennie. Rá kell világítanunk arra, hogy alperes hatóság – ugyanazon jogszabályi környezet mellett – 2013 és 2018 években nem vizsgálta panaszos telepengedélyének feltételeit, az OTÉK-nak és HÉSZ-nek való megfelelést. Alperes hatóság joggyakorlata így nem következetes, a jogbiztonság követelményeivel ellentétes. Erre tekintettel sérült a jogbiztonság követelménye, valamint panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A Törvényszék rögzíti, hogy alperes hatóság az Ákr. 25. § (2) b) pontja alapján megkereste alperesi érdekeltet az OTÉK és HÉSZ rendeletek, valamint az 57/2013 (II.27.) Kormányrendelet időközben bekövetkezett változásai alapján fennállnak-e még azok a jogszabályi követelmények, feltételek, amelyek szerint a felperes továbbra is folytathat a kisvárosias lakóövezetben hulladékgazdálkodási tevékenységet. Sérelmesnek tartjuk, hogy sem alperes, sem az elsőfokú bíróság nem foglalt állást abban, hogy alperesi hatóság szakhatóságként vonta be alperesi érdekeltet, avagy sem. Alperes hatóság a kérdését szuggesztív módon fogalmazta meg, másrésztől olyan kérdést tett fel megkeresésében alperesi érdekeltnek, amelyben való állásfoglalás alperesi érdekelt hatáskörében lefolytatandó közigazgatási eljárás keretében hozott érdemi döntéssel lehetett volna megválaszolni. Másképpen fogalmazva alperes hatóságnak alperesi érdekeltnél szignalizációval kellett volna élni, mely alapján alperesi hatóság közigazgatási eljárást folytat le a telepengedély visszavonása ügyében. Alperesi érdekeltnek egyedi ügyben kellett volna eljárnia és döntést hoznia. Ezzel szemben az valósult meg, hogy alperes hatóság jogkérdésben kérte alperesi érdekelt álláspontját, azonban alperesi érdekelt e jogkérdésben csupán az általánosság szintjén válaszolt, mely alapján a telepengedélyt teljes egészében kiüresítő döntést az alperes hatóság hozta meg. Álláspontunk szerint e jogalkalmazói „gyakorlat” szemben áll a tisztességes eljáráshoz

való jog érvényesülésével és a jogbiztonságot veszélyezteti. Különös tekintettel arra is, hogy panaszos telepengedélyét 2008. évtől jogfolytonosnak kell tekinteni.

Az Ítélet megállapítja, hogy alperes hatóság a panaszos hulladékgazdálkodási engedélyét visszavonta. A már fentebb kifejtettek szerint az elutasítás okaként megjelölt építésügyi szabályok hulladékgazdálkodási hatóság általi vizsgálata, a telepengedély iránti érdemi eljárás alperesi érdekelttől való elvonása álláspontunk szerint ütközik a panaszos tisztességes eljáráshoz való Alaptörvényben meghatározott jogával.

Az Ítéletben Törvényszék rögzíti, hogy alperesi érdekelt tájékoztatásából következően a hulladékgazdálkodás a kisvárosias lakóterületen nem folytatható. Majd rögzíti, hogy a Hnyer. 15. § (2) bekezdés a) pontja szerint az engedélyt visszavonta. Az alperes határozatának Törvényszék által az Ítéletben rögzített indokainál ugyancsak annak lehetünk tanúi, hogy az alperesi hatóság alperesi érdekelttől jogkérdésben az általánosság szintjén véleményt kér, majd ezen általános jogi véleményre alapítja részben a határozatát. Megállapíthatjuk tehát, hogy a telephelyengedély ügyében egyedi, konkrét hatósági eljárás továbbra sem volt folyamatban, bár azt alperes hatóság kezdeményezhette volna, ugyanakkor az alperesi hatóság visszavonó határozatának indoka továbbra is kizárólag telephelyengedély kiadása körében vizsgálható kérdés. Így alperesi hatóság a telepengedély feltételeit alperesi érdekelt hatáskörét elvonva úgy vizsgálta, hogy egyedi ügyben folytatott közigazgatási eljárás nem volt folyamatban, alperesi érdekelt csupán az általánosság szintjén maradó jogvéleményt adott. A panaszos tisztességes eljáráshoz való joga álláspontunk szerint megkívánja azt, hogy a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság, a települési jegyző, egyedi ügyben vizsgálja meg azt, hogy a panaszos telepengedélye megtartható, avagy azt vissza kell vonni. Megjegyezzük, hogy alperesi érdekelt ezt vizsgálta is, írásban tájékoztatta panaszost, miszerint nem kívánja visszavonni panaszos telepengedélyét, itt alperesi érdekelt feltehetően figyelemmel volt az 57/2013 (II.27.) Kormányrendelet 17. § (3) bekezdésére is.

Az Ítéletben a Törvényszék rögzíti, hogy alperes nem lépett túl a hatáskörén, nem vont el hatáskört alperesi érdekelttől, csupán a jegyző által leírt, egyértelmű nyilatkozatra alapozta a döntését. Ezen ítéleti megállapítás esetében is irányadónak tartjuk a korábban leírtakat, miszerint a jegyzőt alperesi hatóság jogkérdésben kereste meg, alperesi hatóság a hulladékgazdálkodási engedély módosításának megtagadását kizárólag a jegyző általánosságban adott jogértelmezésére alapította. Egyedi ügyben lefolytatott közigazgatási eljárás panaszos telepengedélye ügyében nem volt, pontosabban a települési jegyző írásban nyilatkozott, hogy annak visszavonását nem látja szükségesnek. A Hnyer 15. § (2) bekezdés a) pontjának helyes értelmét feltárva arra a következtetésre kell jutnunk, hogy alperesi hatóság nem jogosult általános jogértelmezést kérni alperesi érdekelttől, másrészt alperesi hatóság egyedi ügyben hozott határozata nem alapítható alperesi érdekelt általánosságban adott jogvéleményére. Következetes álláspontunk szerint a Hnyer 15. § (2) bekezdés a)

pontjának Törvényszék általi – rendkívül tág – értelmezése sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, illetve a jogbiztonság követelményét. Tévesen jut továbbá a Törvényszék arra a jogi következtetésre, hogy a hulladékgazdálkodási engedélyezési eljárásban is külön kellett vizsgálni a tényállást és a jegyző állásfoglalása alapján elbírálni a kérelmet. Azonosulni lehet az álláspont első felével, miszerint a tényállás tisztázása köti alperes hatóságot, ugyanakkor a jegyző – általánosságban tett – állásfoglalására alapozni alperes döntését nem lehet. A Hnyer. 15. § (2) bekezdés a) pontját helyesen értelmezve csupán arra jogosítja fel alperes hatóságot, hogy a telepengedély meglétét vizsgálja.

Az Ítélet ténybeli hibában szenved, ugyanis a telepengedély 2013 augusztusi engedélyezése helyett a telepengedély 2008 évben történt engedélyezését kellett volna figyelembe vennie, tekintettel arra, hogy panaszos telepengedélye jogfolytonos. A Törvényszék megállapítást tesz arra vonatkozóan is, hogy az alperesi érdekelt szerzett jogra hivatkozása nem helytálló. E tekintetben a Törvényszék álláspontunk szerint túlterjeszkedett a kereseti kérelem és a védírat terjedelmén, figyelemmel arra, hogy a pernek nem volt tárgya alperesi érdekelt telepengedély ügyében lefolytatott közigazgatási eljárása. Ezen az alapon az Ítélet e bekezdése is sérti a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát, valamint a jogbiztonságot.

A fenti alaptörvény-ellenes jogértelmezések alapján jutott a Törvényszék arra a hibás következtetésre az Ítéletében, hogy a kereset alaptalan a Hnyer. 15. § (2) bekezdés a) pontban meghatározott okból.

Az Ítéletben alaptörvény-ellenesnek tekintjük az alperesi álláspont rögzítését, miszerint alperes alperesi érdekelt általánosságban adott véleményére alapítja a döntését és ennek a Törvényszék helyt ad.

Az Ítéletben a Törvényszék az OTÉK 12. § (1) bekezdését rögzíti. Álláspontunk szerint sem alperes, sem az ügyben eljáró Törvényszék nem vizsgálhatta volna az OTÉK hivatkozott rendelkezését. Alperes e jogszabályi rendelkezés vizsgálatával a saját eljárásában a hatáskörén túlterjeszkedett a korábban írtak alapján. A Törvényszék pedig túlterjeszkedett a kereset és védírat keretein, illetve alaptörvény-ellenesen tágitotta ki a Hnyer. 15. § (2) bekezdés a) pontjának értelmezését, így jogalapot generálva az OTÉK rendelkezéseinek vizsgálatára. E jogértelmezésével a Törvényszék csorbította alperesi érdekelt hatáskörét is.

Panaszos telepengedélye igazolhatóan 2008. évtől jogfolytonos. Így a későbbi OTÉK módosításra tekintettel az 57/2013. (II.27.) Kormányrendelet 2013. évben hatályba lépő rendelkezései nem adhatnak jogi alapot a telepengedély visszavonására még a hatáskörrel rendelkező jegyzőnek sem. Ezt támasztja alá az 57/2013. (II.27.) Kormányrendelet már idézett 17. § (3) bekezdése is, miszerint nem kell telepengedély iránti eljárást kezdeményeznie annak, aki a korábbi kormányrendeletek alapján már rendelkezik engedéllyel, a továbbiakban a tevékenységét telepengedély hiányában is jogszerűnek kell tekinteni.

Az Ítélet által hivatkozott jogeset nem hasonlítható jelen ügghöz. Figyelemmel kell lenni arra a különbségre ugyanis, hogy a jogeset tényállása szerint a kijelölés alapján eljáró jegyző szakhatóságként nyújtott véleményt az eljáró hulladékgazdálkodási hatóságnak. Panaszos esetében folytatott eljárásban a települési jegyző nem szakhatóságként került bevonásra, nem egyedi döntésben adott szakhatósági véleményt, hanem alperes írásbeli megkeresésére általános jogvéleményt adott. Így a bevont jegyző nem tekinthető szakhatóságnak, nem egyedi ügyben járt el, ezzel sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, valamint a jogbiztonság is.

Az Ítélet azért is alaptörvény-ellenes, mert a Bíróági Határozatok Gyűjteményében közzétett Kúria Kfv.II.37.714/2012/5. számú ítéletében rögzített jogesetet tévesen tekintette irányadónak az eljárásában. Itt utalunk a két bekezdéssel korábban kifejtett álláspontunkra. Ezen túlmenően a korábban részletesen kifejtettek alapján a Törvényszék alaptörvény-ellenesen értelmezte a Hnyer. 15. § (2) bekezdés a) pontja, az Ákr. 62. §-nak, továbbá az OTÉK és HESZ rendelet viszonyát. Alaptörvény-ellenesen jutott arra a következtetésre, hogy a Hnyer. 15. § (2) bekezdés a) pontja olyan felhatalmazást ad alperes hatóságnak, hogy az építésügyi jogszabályokat, mint az alperes hatáskörébe nem tartozó ágazati jogszabályokat figyelembe veheti, azokra a hulladékgazdálkodási határozatát alapozhatja.

Az Ítélet a (105) bekezdésben összegzi a korábbi megállapításokat, így a magunk részéről is visszautalunk a korábban kifejtett álláspontunkra, amelyre alapozva arra az álláspontra helyezkedünk, hogy az ítélet alaptörvény-ellenessége ebben a bekezdésben is megmutatkozik.

Az Ítélet továbbá helyt ad a hulladékgazdálkodási engedély Hnyer. 15. § (1) bekezdés a) és c) pontja alapján történő visszavonásának is. A korábban kifejtettek szerint felperes 24 évig folytatott tevékenysége során összesen három jogsértést állapított meg alperes hatóság. Ebből két esetben csekély tárgyi súlyú jogsértést, csekély mértékű pénzbírság kiszabása mellett. Felperest kötelező határozatát alperes olyan jogsértésre alapította, amely bizonyítottan sok hasonló gazdasági társaság gyakorlatában jelen van, feltehetően rossz jogalkalmazói gyakorlatként honosult meg. Felperes – és más hasonló tevékenységet folytató gazdasági társaságok – a gyakorlatban ugyanazon HAK kód alapján sorolták be a gépjárműalkatrészeket, e besorolást sérelmezte alperes hatóság, akinek véleményét a Törvényszék az Ítéletével megerősítette. Ugyanakkor más gazdasági társaságok gyakorlatában ezt a magatartást alperes nem sérelmezte, ezért alaptörvény-ellenesnek tekintjük mind az alperes döntését, mind az azt megerősítő Ítéletet. Ugyanis ez a joggyakorlat sérti a törvény előtti egyenlőség elvét, így közvetlenül is sérti felperes tisztességes eljáráshoz fűződő jogát.

A már hivatkozott három jogsértés esetében az utolsó jogsértés hulladékgazdálkodási kötelezés és tiltás volt. Itt rá kell mutatnunk arra, hogy alperes hatóság a

hulladékgazdálkodási engedély visszavonása tárgyában már abban az időpontban eljárást indított – majd később felfüggesztett -, amikor még a hulladékgazdálkodási kötelezés és tiltás tárgyában döntés nem született, az eljárás sem indult meg. Mindebből két dolog is következik: Egyrészt alperes a később elindított eljárásával indokot próbált keresni a visszavonás tárgyában úgy, hogy a visszavonásra irányuló eljárást már megindította (a visszavonás tárgyában vélhetően a döntést már meghozta). Másrészt a hulladékgazdálkodási kötelezés és tiltás tárgyában hozott határozata a joghatását ki sem tudta fejteni, a hulladékgazdálkodási engedélyt alperes visszavonta.

A Végzésben foglaltakat azért tekintjük alaptörvény-ellenesnek, mert felülvizsgálati kérelmünk elvi jelentőségű jogkérdést tartalmazott azzal, hogy a Ht. 79. § (4) bekezdésére, valamint a Hnyer. 15. § (2) bekezdés a) pontjára alapítható-e olyan mértékű hatáskör-kiterjesztés, amely az alperesi érdekelt hatáskörét, autonóm eljárását csorbíthatja. A jogbiztonság és jogegység biztosítása szempontjából – álláspontunk szerint – igen nagy jelentősége van a hatásköri szabályok egységes és mindenki számára átlátható értelmezésének biztosítására. Álláspontunk szerint jelen jogesetben a panaszos telepengedélye teljes mértékben kiüresedett alperes hatóság, a Szegedi Törvényszék, illetve a Kúria döntései nyomán, így a hatáskör elvonása függetlenül attól megvalósult, hogy formálisan az alperesi hatóság telepengedélyt nem vonta vissza. A hatáskör elvonását már az megvalósította, hogy az alperes az alperesi érdekelt hatáskörében vizsgálható jogszabályok vizsgálatába kezdett, majd határozatát erre alapította. Álláspontunk szerint a hatásköri szabályok megtartásának kiemelet jelentősége van a jogbiztonság megtartása céljából. A hatásköri szabályok megszegése egyes jogszabályhelyek kiterjesztő értelmezésével nem felel meg az Alaptörvény 28. cikkének, a jogszabályok alkotmánykonform értelmezése követelményének. Aggályosnak tartjuk továbbá, hogy a Hnyer 15. § (1) bekezdésének a) és c) pontjai tekintetében a fokozatosság és arányosság elve nem érvényesült, amely szintén közvetlenül érintette panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát.

A Végzésben a Kúria rögzíti, hogy a panaszos nem mutatta be a Hnyer. 15. § értelmezése tekintetében nem egységes, illetve a jogalkalmazás egysége a támadott ítélet miatt megbonlott volna. Az elsőfokú bíróság jogszabályértelmezésének pusztá vitatása nem azonosítható elvi jelentőségű jogkérdéssel. A Hnyer. 15. §-nak ilyen értelmezésével a joggyakorlatban példát nem találtunk, ugyanakkor álláspontunk szerint a hatásköri szabályok megsértése elvi jelentőségű jogkérdés, amelyben a Kúriának érdemben állást kell foglalni. Így a Végzés e bekezdésben foglalt indokolása álláspontunk szerint sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkére is.

2.2 Az Alaptörvény megsértett rendelkezései

Az Elsőfokú Ítélet és a Másodfokú Ítélet az Alaptörvényben biztosított alapvető jogunkat súlyosan sérti a fent leírtak és az alábbi pontban részletesen kifejtettek szerint.

A tisztességes eljáráshoz való jog, mint alkotmányos jog sérelme

Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) és (7) bekezdései az alábbiak szerint rendelkezik:

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el."

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Az Alaptörvény 28. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolásút kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak."

A tisztességes eljáráshoz való jog alkotmányos alapjoga a panaszosnak.

Az alapjog alapján panaszosnak joga van a tisztességes eljáráshoz, melytől az Ítélet és a Végzés jogellenes és alkotmányellenes normaalkotása megfosztották.

Az Alkotmánybíróság elsőként a 20/2017. (VII. 18.) AB határozatában, majd ezt követően számos határozatában vizsgálta részletesen azt a kérdést, hogy mely esetekben eredményezheti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét az eljáró bíróság

Alaptörvény biztosította értelmezési tartományon túlnyúló és ezáltal önkényessé váló döntése.

Az Alkotmánybíróság 3130/2022. (IV. 1.) AB határozatában az alábbiak szerint foglalta össze vonatkozó gyakorlatát:

„[21] Az Alkotmánybíróság a jogbiztonság követelményével összefüggésben leszögezte, hogy egy szabályozás felülírása, kitágítása a bíróságok részéről már nem jogértelmezési, hanem contra legem jogalkalmazási – tulajdonképpen jogalkotási – tevékenységet jelent, ami felveti a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvének a sérelmét. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a jogállamiság elvéből, követelményéből az is következik, hogy a jogértelmezés nem válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé. Ellenkező esetben sérülne a jogbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatósági és előre láthatósági elvárás. {3026/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [27]} [...] Az Alaptörvény 28. cikke alapján a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. [...]

A bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő alkotmányjogi panasz (Abtv. 27. §) az egyéni jogvédelem mellett és azt erősítőleg az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését szolgáló jogintézmény is. Ilyen panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmának érvényre juttatása mellett azt is, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság a jogszabály célját az alkotmányosan szükséges mértékben figyelembe vette-e {23/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [24]}. Az Alaptörvény 28. cikke és XXVIII. cikk (1) bekezdése természetes fogalmi egységet alkotnak. A jogértelmezés Alaptörvényben rögzített elveinek betartása minden kétséget kizáróan részét képezi a tisztességes bírósági eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel szemben állított minimális alkotmányos követelményeknek {23/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [26]}. [...]”

A fent idézettek a 26/2022. (XI.3.) AB határozatból valók.

A fent leírtak szerint alaptörvény-ellenesnek tartjuk azt a bírói jogértelmezést, amely a Ht. 79. § (4) bekezdését, a Hnyr. 15. § (1) és (2) bekezdését felülírja, kitágítja, amely az eljáró bíróság részéről már nem jogértelmezési, hanem contra legem jogalkalmazási – tulajdonképpen jogalkotási – tevékenységet jelent. Az idézett jogszabályhelyek akként történő értelmezése, miszerint a hulladékgazdálkodási hatóság hatáskörét e jogalap

kiterjeszti és a hulladékgazdálkodási hatóságot más hatóság hatáskörében vizsgálандó építésügyi jogszabályok alkalmazására feljogosítja, ezen túlmenően legalizálja a hulladékgazdálkodási hatóság építésügyi szabályokra alapozott határozatát, kvázi jogalkotási tevékenységnek minősül a bíróság részéről.

A fent leírtak alapján alaptörvény-ellenes az Ítélet és a Végzés, tekintettel arra, hogy azok a hivatkozott jogszabályhelyeket nem értelmezték, hanem a jogalkalmazói jogkörüket túllépve, a jogszabályi rendelkezést felülírták, a jogalkotó szándékának figyelembevétele nélkül normatartalmat módosítottak, az alperes hatáskörét a jogalkotói szándék hiányában kiterjesztették, az alperesi érdekelt hatáskörét ugyanígy csorbitották, ami a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvének a sérelmét, és a tisztességes eljáráshoz való alapjog sérelmét valósítja meg.

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja szerint az Alkotmánybíróság felülvizsgálja az Ítéleteknek és a Végzésnek az Alaptörvénnyel való összhangját, melynek keretében vizsgálja, hogy a döntésekben alkalmazott jogértelmezések megfelelnek-e az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakkal, azaz azt, hogy a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabály szövegét elsősorban annak céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezték-e.

E körben fenntartjuk a jelen beadványunkban foglaltakat, melynek alapján rögzítjük, hogy az eljáró bíróság döntései a jogszabály szövegét nem a céljával összhangban értelmezték.

A tisztességes eljáráshoz való jog oszthatatlan. Így a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülését nem csupán a panaszos oldaláról szükséges vizsgálni. Az Alkotmánybíróság gyakorlatának változása okán a tisztességes eljáráshoz való jog közvetett érvényesülését is vizsgálni kell. Így a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülése alperesi beavatkozó személyével összefüggésben is érvényesíthető és vizsgálандó. Alperesi érdekelt oldalán ugyanis hatáskör elvonásban jelentkezik ezen alapjog sérelme. Amennyiben az ilyen kiterjesztő és alaptörvény-ellenes jogértelmezés teret nyer magának a joggyakorlatban, alperesi érdekelt joggyakorlata is alkotmányossági deficitet szenvedhet, amely kihatással van alperesi érdekelt más ügyfeleire is. Amennyiben egy adott ügyben az egyik fél a bírósági eljárás tisztességességét vitatja, akkor ezzel az eljárást magát, annak egészét támadja, következésképpen az ilyen panasz a másik fél jogát is érinti, sőt érvényesíti. Az Alkotmánybíróság gyakorlatának módosulását követően módosult az Abtv., a bírói döntés elleni alkotmányjogi panaszra vonatkozó szabály kiegészült azzal, hogy nemcsak az Alaptörvényben biztosított jog megsértésére, hanem a hatáskör korlátozására is alapítható panasz. Így a jelen beadványunkban előadott alkotmányjogi panaszt, mint közvetett panaszt alperesi érdekelt hatáskörének korlátozására is alapítjuk.

Az Alkotmánybíróság a gyakorlatában összekapcsolta a bíróságok alkotmánykonform értelmezési kötelezettségét a tisztességes eljáráshoz való joggal. Az Alkotmánybíróság

alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek tekintette, hogy a tisztességes eljáráshoz és a jogorvoslathoz fűződő alapjogok érvényesülnek-e akkor, ha a bíróság az Alaptörvény 28. cikkének alkalmazását kifejezetten mellőzi, és ezzel megakadályozza a jogszabály céljának érvényesülését. Ezzel az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) és (7) bekezdéseit összekapcsolta a 28. cikkel. Tehát az Alaptörvény 28. cikk közbejöttével figyelmen kívül hagyó jogértelmezés támadható alkotmányjogi panasszal. Figyelemmel arra, hogy a hivatkozott jogszabályhelyeket az Alkotmánybíróság még nem értelmezte, az elsőfokon eljáró Szegedi Törvényszék maga kényszerült a jogszabályhely alkotmánykonform értelmezésére. Határozott álláspontunk szerint a Szegedi Törvényszék a jogszabályhely értelmezése során nem vette figyelembe az Alaptörvény 28. cikkét, így különösen nem a Ht. preambulumaival összhangban, nem a hulladékgazdálkodási elvekre figyelemmel, a közjót figyelmen kívül hagyva állapította meg a hivatkozott jogszabályhelyek sajátos kiterjesztő értelmét. Így különösen nem vette figyelembe, hogy panaszos tevékenysége a helyi közösségnek hasznos, hiszen gyalogosan is le tudják adni a háztartásukban keletkező fémhulladékokat, amely hulladékok újra hasznosítása panaszos tevékenységének köszönhetően biztosított. Panaszos tevékenysége hiányában ezek a hulladékok valószínűleg a kommunális hulladékok körébe kerülnek, mellyel az újra hasznosításuk megkérdőjelezhető. A települési jegyző nem kíván változtatni a fennálló helyzeten. Teszi ezt valószínűleg azért, mert panaszos 1999. óta ezen a telephelyen végzi tevékenységét, lakossági panasz a tevékenységgel kapcsolatban nem volt. E kisvárosias lakókörnyezetben panaszos tevékenységén kívül működik két Tüzép és egy benzinkút is. Megjegyzendő, hogy e környék a város peremén található. Mindezek alapján a Törvényszék nem vette figyelembe jogértelmezése során a „közjónak” való megfelelést sem. A hivatkozott jogszabályhelyek kiterjesztő értelmezése álláspontunk szerint hatásköri szabályokat sért. Így a jogértelmezés nem lehet összhangban a jogszabály céljával, a jogalkotó akaratával és az Alaptörvénnyel sem.

Panaszos panasza alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés.

Erre enged következtetni az Alkotmánybíróság gyakorlatának változása abban a tekintetben, hogy teret enged annak, hogy egyes állami szervek is panaszosak lehetnek, amennyiben hatáskör sérelme merül fel. Mindezt követte a jogalkotó is az Abtv. 27. §-a változásával.

Ugyanakkor a törvényi változás hiányában is panaszos oldaláról alapvető alkotmányjogi kérdésnek tekintjük azt a tényt, hogy az eljáró alperes hatóság a települési jegyző (alperesi érdekelteként bevont hatóság) hatáskörébe utalt hatósági ügyre tartozó jogkérdéssel indokolja részben a saját döntését.

Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek tekintjük továbbá a Törvényszék Ht. és Hnyr. hivatkozott rendelkezéseinek rendkívül tág, „contra legem” értelmezését, amellyel a Törvényszék kvázi jogalkotói jogkört gyakorolt alaptörvény-ellenesen.

Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel a Kúria joggyakorlata is, miszerint a Végzés indokolásából az derül ki, hogy a Törvényszék kiterjesztő, „conta legem” jogszabályértelmezését, illetve az ebből adódó hatásköri szabályok megsértését nem minősítette olyan elvi jelentőségű jogkérdésnek, amely a joggyakorlat egységének megbomlásához vezethet.

A fent leírtak alapján kérjük a panaszos panaszának befogadását, és kérjük, hogy a T. Alkotmánybíróság szíveskedjen a panaszunknak helyt adni.

Tisztelettel:

Szántó Jenő József

panaszos

Képv.:

Dr. Németh Zoltán János ügyvéd
KRASZNAI Ügyvédi Iroda

A már csatolt mellékletek:

- P/1 Ügyvédi meghatalmazás
- P/2 Elsőfokú Ítélet
- P/3 Kúria Végzése
- P/4 Alperes hatóság határozata
- P/5 Alperesi érdekelt írásbeli nyilatkozata